

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 236/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej FAIRSQUARE advokátska kancelária s. r. o., Lazaretská 3/A, Bratislava, proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Ssk/102/2022 z 27. júla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. februára 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 38 ods. 2, čl. 46 ods. 1 v nadväznosti na čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom najvyššieho správneho súdu sp. zn. 6Ssk/102/2022 z 27. júla 2023. Súčasne navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť, vec vrátiť najvyššiemu správneému súdu na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľka bola prijatá 1. októbra 2019 na základe personálneho rozkazu generálneho riaditeľa sekcie personálnych a sociálnych činností a osobného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 727 z 27. septembra 2019 v zmysle zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej službe policajtov“) do služobného pomeru v štátnej službe kadeta a bola zaradená do prípravnej štátnej služby ako policajt čakateľ s ustanovením do zálohy pre študujúcich policajtov do funkcie kadet oddelenia služobných činností Akadémie Policajného zboru v [REDAKOVANÉ] (ďalej len „akadémia“) s miestom výkonu služby v [REDAKOVANÉ]. Zároveň jej bola určená skúšobná doba v rozsahu celej doby výkonu štátnej služby kadeta.

Sťažovateľka bola uvedeným dňom povolaná na denné štúdium k získaniu policajného vzdelania a bola povinná zotrvať v služobnom pomere trojnásobok doby trvania štúdia, a to aj v prípade, že štúdium neskončí. V prípade nesplnenia zákonných podmienok bola povinná uhradiť náklady spojené so zabezpečením získania kvalifikácie alebo ich pomernú časť, a to aj v prípade, ak neskončila a nezískala kvalifikáciu.

3. Sťažovateľka 31. júla 2020 ukončila povolanie na štúdium k získaniu vysokoškolského vzdelania I. stupňa na akadémii a personálnym rozkazom generálneho riaditeľa sekcie personálnych a sociálnych činností Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 323 z 23. júla 2020 bola vyňatá zo zálohy pre študujúcich policajtov a následne 1. augusta 2020 bola ustanovená do funkcie referent

4. Rozhodnutím lekárskej komisie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 28. augusta 2020 (ďalej len „rozhodnutie lekárskej komisie o nespôsobilosti“) bola sťažovateľke určená zdravotná spôsobilosť na ďalší výkon štátnej služby ustanovením zdravotnej klasifikácie „D“ – nespôsobilá na výkon štátnej služby policajta. Lekárska komisia zároveň určila, že poškodenie zdravia sťažovateľky nebolo v súvislosti s výkonom štátnej služby policajta.

5. Sťažovateľke bol 19. októbra 2020 zrušený služobný pomer v skúšobnej dobe, a to písomným oznámením riaditeľa Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Bratislava zo 6. októbra 2020 (ďalej len „oznámenie o zrušení služobného pomeru“) doručeným jej 16. októbra 2020.

6. Riaditeľ Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Bratislava vydal 9. novembra 2020 rozhodnutie (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu“), ktorým sťažovateľke uložil povinnosť uhradiť Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky (ďalej aj „služobný úrad“ alebo „žalovaný“) ako služobnému úradu pomernú časť nákladov na vzdelanie vynaložených na získanie vysokoškolského vzdelania prvého stupňa (bakalárskeho) na akadémii vo výške 4 321,45 eur. Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol nadriadený orgán, a to riaditeľ Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru rozhodnutím zo 7. apríla 2021 (ďalej len „rozhodnutie odvolacieho správneho orgánu“) tak, že odvolanie sťažovateľky ako nedôvodné zamietol a prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu potvrdil.

7. Sťažovateľka následne podala na Krajskom súde v Bratislave správnu žalobu, ktorou sa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia odvolacieho správneho orgánu zo 7. apríla 2021 spolu s prvostupňovým rozhodnutím správneho orgánu z 9. novembra 2020. Krajský súd rozhodol rozsudkom č. k. 6S/165/2021-70 z 12. mája 2022 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) tak, že obe napadnuté rozhodnutia správnych orgánov zrušil a vec vrátil orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie.

8. Krajský súd konštatoval, že ak má služobný úrad záujem na náhrade nákladov vynaložených na vzdelanie, tak samotné dôvody skončenia nemusia byť explicitne vyjadrené v oznámení o zrušení služobného pomeru v skúšobnej dobe, avšak bolo by vhodné, aby vyplývali napríklad z osobného spisu konkrétnej osoby, prípadne aby bolo inak preukázané, že spočívajú na objektívnych základoch. Uloženie povinnosti úhrady nákladov na štúdium predpokladá existenciu takých dôvodov na strane sťažovateľky, pre ktoré nemohla pokračovať v služobnom pomere po stanovený čas. Postup zvolený žalovaným je o to menej objektívny, keď z celého postupu skončenia služobného pomeru sťažovateľky sa možno domnievať, že skutočným dôvodom, pre ktorý došlo

k skončeniu jej služobného pomeru, bola strata zdravotnej spôsobilosti v dôsledku obojstrannej straty sluchu. Takýto dôvod by však predpokladal postup pri skončení jej služobného pomeru zo strany služobného úradu v zmysle § 192 ods. 1 písm. b) zákona o štátnej službe policajtov, čo by však zároveň vylučovalo možnosť žiadať od nej náhradu nákladov na štúdium. V administratívnom konaní, ktorým bola sťažovateľka zaviazaná uhradiť žalovanému pomernú časť nákladov vynaložených na svoje vzdelanie, tak došlo k porušeniu dobrých mravov a neproporcionálnemu zásahu do práv a povinností sťažovateľky ako slabšej strany v rámci konania o jej služobnom pomere. Ani prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu nemôže požívať právnu ochranu a je treba ho pokladať za nezákonné z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci.

9. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný kasačnú sťažnosť, dôvodiac, že krajský súd porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 440 ods. 1 písm. g) Správneho súdneho poriadku]. Najvyšší správny súd napadnutým rozsudkom z 27. júla 2023 rozsudok krajského súdu z 12. mája 2022 zrušil a vec vrátil Správnemu súdu v Bratislave (ako súdu prvej inštancie od 1. júna 2023) na ďalšie konanie.

10. Najvyšší správny súd konštatoval, že zákon o štátnej službe policajtov v § 189 taxatívne vymenúva jednotlivé druhy skončenia služobného pomeru, pričom jedným z rozlišujúcich kritérií je aj miera diskrecie alebo úvahy, či už policajta, alebo správneho orgánu, pri aplikácii príslušného druhu skončenia. Pokiaľ niektoré druhy skončenia služobného pomeru sú podmienené tým, že nastala zákonom vymedzená právne významná skutočnosť – napr. strata hodnosti [§ 189 ods. 1 písm. d)], úmrtie policajta [§ 189 ods. 1 písm. f)] alebo plynutie času [§ 189 ods. 1 písm. e)], prvé tri druhy menované v označenom ustanovení [§ 189 ods. 1 písm. a) až c)] sú primárne závislé od vôle, či už policajta, alebo správneho orgánu, ktorých rozhodnutie je buď materiálne (čo sa týka odôvodnenia) neobmedzené [skončenie služobného pomeru zrušením v skúšobnej dobe – § 189 ods. 1 písm. a) a § 190 a skončenie služobného pomeru uvoľnením – § 189 ods. 1 písm. b) a § 191], alebo je obmedzené taxatívne vymenovanými dôvodmi (skončenie služobného pomeru prepustením za splnenia niektorej z podmienok uvedených v § 192). Pokiaľ ide o zrušenie služobného pomeru v skúšobnej dobe, ide o druh skončenia služobného pomeru, ktorý je samostatný, pričom podmienky jeho aplikácie sú uvedené v § 190 zákona o štátnej službe policajtov, ktorého prvá veta konštatuje, že v skúšobnej dobe môže nadriadený alebo policajt zrušiť služobný pomer písomne aj bez uvedenia dôvodov. Následné limity sa vzťahujú výlučne na tehotnú alebo dojčiacu policajtku (za požiadavky náležitého odôvodnenia), čo sa na sťažovateľku nevzťahovalo. Pokiaľ teda nejde o kvalifikovaný prípad, možno služobný pomer skončiť písomne aj bez uvedenia dôvodov, a teda z akýchkoľvek dôvodov nepriečiacich sa zákonu, resp. neatakujúcich základné ľudské práva a slobody (napr. diskriminácia). Najvyšší správny súd zároveň poukázal na skutočnosť, že skončenie služobného pomeru zrušením v skúšobnej dobe vylučuje aplikáciu skončenia služobného pomeru uvoľnením a prepustením, keďže ich použitie prichádza do úvahy až uplynutím skúšobnej doby. V zmysle § 143 ods. 7 zákona o štátnej službe policajtov jedinou (tam artikulovanou) výnimkou z povinnosti úhrady nákladov na vzdelávanie je skončenie služobného pomeru prepustením podľa § 192 ods. 1 písm. a) až c) a ods. 3 zákona o štátnej službe policajtov. Táto výnimka sa na sťažovateľku nevzťahovala, keďže jej služobný pomer skončil nie prepustením, ale zrušením v skúšobnej dobe. Pokiaľ krajský súd možnosť „prelomenia“ takejto explicitne formulovanej právnej normy videl v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžo/67/2015 z 2. decembra 2015, najvyšší správny súd uviedol, že tento rozsudok bol prekonaný

(navyše vo veci tých istých účastníkov, ako boli v spomínanom rozsudku) rozsudkom sp. zn. 2Sžk/1/2017 z 24. októbra 2019. Najvyšší správny súd dospel k záveru, že krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil právnym názorom, ktorý vyplýval zo skoršieho rozhodnutia najvyššieho súdu (sp. zn. 3Sžo/67/2015 z 2. decembra 2015), a opomenul vec po právnej stránke posúdiť aj podľa následného rozhodnutia (sp. zn. 2Sžk/1/2017 z 24. októbra 2019) vo veci posúdenia zákonnosti postupu a rozhodnutia podľa § 143 ods. 1 zákona o štátnej službe policajtov totožných účastníkov konania.

11. Po vrátení veci kasačným súdom vo veci ďalej koná správny súd pod sp. zn. 6S/125/2023.

II.

Argumentácia sťažovateľky

12. Zásah do označených práv vidí sťažovateľka v arbitrárnosti napadnutého rozsudku. V podrobnostiach uvádza, že *„skutočnosť, že právna úprava umožňuje služobný pomer skončiť v skúšobnej dobe bez udania dôvodu, teda neznamená, že takéto rozhodnutie o skončení služ. pomeru je samoučelné, ale práve naopak (logicky) za ním vždy stojí konkrétny dôvod tohto skončenia. Z osobného spisu Sťažovateľky je zrejmé, že k skončeniu služobného pomeru došlo v súvislosti so zhoršením jej zdravotného stavu (viď Prvostupňový rozsudok aj Napadnutý rozsudok). Teleológia ustanovenia § 143 ods. 7 zákona o štátnej službe, t. j. sociálna ochrana osoby so zdravotným znevýhodnením tak Napadnutým rozsudkom nie je zachovaná, ale naopak absolútne popretá. Sťažovateľka napriek tomu, že má záujem pokračovať vo výkone štátnej služby, sa ocitla v situácii, kedy jej to zdravotný stav neumožňuje. Je tak postavená do situácie tlaku vyhľadávania nového zamestnania (zásadne odlišného od zamestnania, na ktoré sa pripravovala, a do prípravy ktorého vkladala energiu). Navyiac možnosti jej zamestnania sú pre jej nepriaznivý zdravotný stav limitované. Nevidíme racionálne a metodologicky udržateľný dôvod, prečo by mal mať Žalovaný nárok na náhradu nákladov za štúdium Sťažovateľky, ak je to v zreteľnom rozpore s ratio legis ust. § 143 ods. 7 zákona o štátnej službe... Vzhľadom na uvedené zastávame názor, že Najvyšší správny súd sa jednak mal náležite vysporiadať s vyššie artikulovanými otázkami a jednak mal uplatniť teleologickú redukciu, resp. analógiu s ust. § 143 ods. 7 zákona o štátnej službe, v záujme zachovania účelu tohto ustanovenia, ktoré sleduje odbremenenie zdravotne znevýhodneného príslušníka PZ od znášania nákladov na štúdium... Závery NSS SR v Napadnutom rozhodnutí sa teda podľa nášho názoru absolútne opomínajú presvedčivo vysporiadať so skutočnosťami, akými je preferencia účelu ustanovení pred ich gramatickým výkladom či princíp proporcionality pretavený do ust. § 143 ods. 4 Zákona o štátnej službe. Dovolíme si tvrdiť, že sa jedná o extrémne formalistické uchopenia aplikácie práva, ktoré nerešpektuje teleologické pozadie ustanovenia § 143 ods. 7 zákona o štátnej službe, resp. ktoré vyúsťuje až do roviny odmietnutia spravodlivosti, a porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru v nadväznosti na čl. 1 ods. 1 Ústavy.“*

13. Sťažovateľka sa domnieva, že napadnutý rozsudok zakladá aj rozpor s jej základným právom podľa čl. 38 ods. 2 ústavy, a to že osoby zdravotne postihnuté majú právo na osobitnú ochranu v pracovných vzťahoch. Zároveň však uvádza, že sa nedopátrala rozhodnutia, v ktorom by ústavný súd konštatoval porušenie tohto článku, a preto nedokáže svoj argument podložiť analýzou relevantnej judikatúry stojacej na podobných skutkových pilieroch.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Pre posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti je rozhodujúce to, že základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie „je výsledkové“, to znamená, musí mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Ústavný súd len výnimočne vstupuje svojou právomocou do rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré nie sú konečné. To neznamená, že sa nemôžu vyskytnúť prípady, že aj kasačné rozhodnutia sú spôsobilé citelne zasiahnuť do základných práv a slobôd účastníka konania, napr. formulovaním ústavne nekonformného záväzného právneho názoru na riešenie veci, ktorý súd nižšej inštancie nemôže nerešpektovať, hoci by sám mal pochybnosti o jeho zlučiteľnosti s ústavným poriadkom. Ochrana poskytovaná základným právam ústavným súdom by nebola účinná, ak by ústavný súd nemohol zasiahnuť a následky porušenia základných práv a slobôd odstrániť skôr, než skončí konanie vo veci konečným rozhodnutím. Ak by ústavný súd zotrval na kategorickom závere o neprípustnosti ústavnej sťažnosti proti kasačným rozhodnutiam, ocitla by sa časť súdneho konania celkom mimo záberu akejkoľvek kontroly, lebo by *de facto* bola týmto súdom daná takmer neobmedzená kasačná právomoc, keď prípadné vybočenie z medzí spravodlivého procesu by súd nižšej inštancie nebol oprávnený korigovať a ústavnoprávna ochrana práv účastníkov konania by bola rovnako cez neprípustnosť ústavnej sťažnosti vylúčená. Treba dodať, že tieto závery vychádzajú z účelu samotného konania o ústavnej sťažnosti, ktorým je ochrana základných práv a slobôd jednotlivca podľa čl. 127 ústavy (I. ÚS 42/2020, I. ÚS 273/2020).

15. Ústavná sťažnosť sťažovateľky smeruje proti rozsudku najvyššieho správneho súdu, ktorý nie je konečným rozhodnutím vo veci. V okolnostiach danej veci bol napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu posúdený predovšetkým z hľadiska ústavnej akceptovateľnosti jeho odôvodnenia, pretože i rozhodnutie kasačného súdu, ktorým sa konanie vo veci samej právoplatne nekončí, musí spĺňať požiadavky plynúce z viacerých čiastkových aspektov základného práva na súdnu ochranu či práva na spravodlivé súdne konanie. Aj rozhodnutie kasačného súdu, ktorým sa prvostupňové rozhodnutie zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie, musí dosahovať takú kvalitu odôvodnenia, aká preň vyplýva z čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj z čl. 6 ods. 1 dohovoru, keď jeho výrok musí mať potrebný právny základ v zákonných ustanoveniach, ako aj náležitú oporu v odôvodnení.

16. Najvyšší správny súd si ako prvé v bode 10 napadnutého rozsudku ustálil sťažnostné námietky žalovaného, v ktorých namietal, že o skončení služobného pomeru bolo rozhodnuté v samostatnom konaní, ktoré je nezávislé od konania, v ktorom bolo vydané kasačnou sťažnosťou napadnuté rozhodnutie (rozsudok krajského súdu). Krajský súd v rozsudku uviedol, že z administratívneho spisu nevyplýva žiadny relevantný dôvod na skončenie služobného pomeru sťažovateľky v skúšobnej dobe, avšak podľa názoru žalovaného bol sťažovateľke dôvod zrušenia služobného pomeru zrejmy už od momentu, keď jej bolo doručené rozhodnutie lekárskej komisie o nespôsobilosti, pričom závery z tohto rozhodnutia boli súčasťou aj odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia správneho orgánu z 9. novembra 2020 (o úhrade nákladov spojených so zabezpečením zvyšovania kvalifikácie). Sťažovateľka ako čakateľka pre štátnu službu v čase skúšobnej doby na základe uvedených skutočností prestala byť vhodnou osobou pre výkon štátnej služby príslušníka

Policajného zboru a jej ďalšie zotrvanie v ňom by nebolo v súlade so zákonom o štátnej službe policajtov.

17. V danom prípade najvyšší správny súd napadnutým rozsudkom rozhodoval o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku krajského súdu vydanému v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného ako orgánu verejnej správy týkajúceho sa uloženej povinnosti úhrady pomernej časti nákladov na vzdelanie sťažovateľkou (bod 6). Nosným dôvodom zrušenia rozsudku krajského súdu pritom bola skutočnosť, že ku skončeniu služobného pomeru sťažovateľky došlo jeho zrušením v skúšobnej dobe a, aplikujúc naň príslušné zákonné ustanovenie (§ 190 zákona o štátnej službe policajtov), k jeho zrušeniu môže dôjsť písomne aj bez uvedenia dôvodov. Krajský súd sa od uvedeného zákonného ustanovenia odklonil (bod 8), a to bez relevantného zdôvodnenia, čo ho k tomu viedlo.

18. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozsudku ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší správny súd postupoval v medziach svojej právomoci, pričom sa nedopustil takého výkladu a aplikácie príslušnej zákonnej právnej úpravy, ktorými by poprel ich účel a význam. Najvyšší správny súd v odôvodnení napadnutého rozsudku primeraným spôsobom reagoval na námietky žalovaného vznesené v kasačnej sťažnosti. Napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu nie je svojvoľný ani zjavne neodôvodnený a nevyplýva z neho ani taká aplikácia príslušných právnych noriem, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu nemožno označiť za arbitrárny v tom smere, že by závery ním formulované boli zjavne nelogické, ústavne neudržateľné alebo že by napadnutý rozsudok nereflektoval ťažiskovú skutočnosť dôležitú pre rozhodnutie o kasačnej sťažnosti žalovaného, ktorou bola existencia právoplatného rozhodnutia, oznámenia o zrušení služobného pomeru zo 6. októbra 2020.

19. Sťažovateľka totiž v ústavnej sťažnosti ani len netvrdila, že by sa správnou žalobou domáhala súdneho prieskumu zákonnosti uvedeného rozhodnutia správneho orgánu, teda oznámenia o zrušení služobného pomeru v skúšobnej dobe zo 6. októbra 2020, resp. zároveň aj žiadala o priznanie odkladného účinku správnej žalobe, pričom práve z dotknutého rozhodnutia vyplývajúci spôsob skončenia služobného pomeru je kľúčový pre následný postup služobného úradu (správneho orgánu) predpokladaný zákonom, či uloží povinnosť uhradiť pomernú časť nákladov vynaložených na získanie vzdelania. Takéto správanie odporuje zásade „*vigilantibus iura scripta sunt*“, ktorá vo svojej podstate znamená, že práva patria len bdelym (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou, čo v procesnej rovine konania o ústavnej sťažnosti zakladá dôvod na jej odmietnutie pre neprípustnosť podľa § 56 ods. 2 písm. d), § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

20. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozsudku. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

21. Je potrebné opätovne dodať, že sťažovateľka si nemôže zamieňať prieskumnú právomoc všeobecného súdu rozhodujúceho o mimoriadnom opravnom prostriedku (tu kasačné rozhodnutie najvyššieho správneho súdu v sťažnostnom konaní) s posúdením rozhodnutia takého súdu v konaní o ústavnej sťažnosti. Ústavný súd nerozhoduje v predmetnej (tu správnej) veci (nerieši „kauzu“), ale posudzuje „len“ ústavnú udržateľnosť napadnutého rozhodnutia. Ak by aj sám dospel (pri riešení na úrovni zákona) k odlišným záverom, nie je to dôvod na zrušenie ústavnou sťažnosťou napadnutého rozhodnutia, ak subjekt rozhodovania odôvodnil svoje závery dostatočnými a bez zjavného excesu produkovanými úvahami na svojej, teda zákonnej alebo podzákonnej úrovni (m. m. IV. ÚS 399/2022).

22. Ústavný súd teda nezistil žiadne okolnosti, pre ktoré by bolo nutné, aby aktivoval svoju právomoc a zasiahol do ešte neskončeného konania. Ústavný súd tak túto časť ústavnej sťažnosti namietajúcu porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odmietol (kumulatívne, resp. subsidiárne vo vzťahu k dôvodu označenému v bode 19 tohto odôvodnenia) aj podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

23. Čo sa týka námietky porušenia základného práva podľa čl. 38 ods. 2 ústavy, v ústavnej sťažnosti sa nenachádza žiadna argumentácia odôvodňujúca jeho porušenie. Odôvodnenie ústavnej sťažnosti je podstatnou (osobitnou) náležitosťou ústavnej sťažnosti a od jeho kvality sa v podstate odvíja možnosť prieskumu ústavného súdu. Dôvody ústavnej sťažnosti musia korešpondovať s jednotlivými namietanými porušeniami základných práv alebo slobôd. Ústavná sťažnosť v tejto časti preto nespĺňa všeobecnú zákonom predpísanú náležitosť odôvodnenia návrhu podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde a osobitnú náležitosť ústavnej sťažnosti ustanovenú v § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, čo je dôvodom na jej odmietnutie v tejto časti z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde (vzhľadom na vecné prepojenie uplatňovaného hmotného základného práva s aspektom jeho súdnej ochrany by však aj v prípade dostatočného odôvodnenia predmetnej časti ústavnej sťažnosti boli rovnako aktuálne závery uvedené v bodoch 19 a 22 tohto odôvodnenia).

24. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy.

25. Ustanovenia čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy patria medzi základné interpretačné pravidlá tvorby a aplikácie právneho poriadku Slovenskej republiky vyjadrujúce princíp právneho štátu a princíp právnej istoty, ako aj viazanosť štátnych orgánov konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Uvedené základné, resp. všeobecné pravidlá a zásady nemajú charakter samostatne uplatňovaného práva. Ich porušenie možno namietat len súčasne s ochranou konkrétnych základných práv a slobôd zaručených ústavou (resp. medzinárodnou zmluvou). Keďže v posudzovanej veci nebolo zistené porušenie základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 ústavy ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu, nemohlo dôjsť ani k porušeniu týchto základných interpretačných, resp. aplikačných pravidiel.

26. Vo vzťahu k tejto časti ústavnej sťažnosti znovu neostávalo ústavnému súdu iné, iba ju odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

27. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. mája 2024

Libor Duľa
predseda senátu